

FÜZESABONYI

A VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

A szeretet karácsonya

Nagypelyhekben hull a sűrű hó. Egy árva kisleány áll az utcasarkon, gyufát kínál az arra járóknak. Van aki kikerüli, sőt morcosan ráförmed. Ilyenkor szegény összehúzza magán a lenge, szakadt, foltos, szelet és hideget átengedő pulóverét, ijedten félreáll. Vastag bundába öltözött férfiak, nők és gyermekek sietve mennek az utcán. Az ázott „kisverébtől” senki nem akar gyufát venni. Már napok óta nem evett, nem ivott, meleget a templomban kapott, amikor belopózva hallgatta a csodálatos énekeket. Fázik. Egyik gyufát gyújtja a másik után, az mellett próbál melegedni, de mindhiába. A hideg egyre jobban elgémberíti kis ujjait. Értzi, hogy szeme lecsukódik. Gyönyörű aranyfény közeledik feléje, egy kezet lát, ami megsimogatja arcát. Nagyon jól esik neki, hisz oly’ régen érezte arcán puha kéz simogatását. Másnap fagyottan találják rá az emberek. Meghalt, de csak a teste, mert az aranyfényből kinyúló kéz magával vitte. Oda, ahol nincs szegénység, hideg, nincsenek gazdagok és elhagyatottak. Oda, ahol csak boldogság van.

Egy másik történet. A kislány nem ismerte édesanyját, édesapját. Mindig nevelőszülőknél élt, akik csak a munkáért tartották, etették. Volt egy öreg barátja, aki hasonlóan volt száműzött mint ő. Megértették egymást. A kislány szerette az öreget, a gonosz mostoha, aki a portáján élt, mert sikerült a „vénséget” kisemmiznie, megijedt. Megmérgezi az öreget, Árvácska

*A város lakosságának
kellemes karácsonyt és boldog új évet*

kíván:

Füzesabony Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala

ye
45
43
31
24
22
22
14
8
3

inos

egyedül marad. Hiába jött el a karácsony, ő egy jó szót sem kap, sőt nevelőapja, mikor szegényke apjának meri szólítani, felvilágosítja, ki is ő valójában. Elhagyatottnak érzi magát, bemegy a „szobájába”, az istállóba és égő gyufa lángjánál hívja édesanyját, legyen mellette, segítse őt. A vörös fényű tűznyelvek között véli felismerni azokat, akiket szeretni akart.

Szabad-e karácsonykor ezzel a két mesés történettel foglalkozni? Igen, mert rohanó világunkban nem veszünk tudomást egymásról. Szemrebbenés nélkül megyünk el az árva, remegő, segítséget váró kezek mellett. Talán nem is kéne gyufát vennünk, nem kellene a péztárcánkban kutatni a forgalomból kivont húszfilléres után. Nem jelentene anyagi megterhelést egyikünk számára sem, ha csak egy pillanatra megállnánk, megértést, barátságot sugárzó arccal és szemekkel tekintenénk a másikra.

Mennyivel lennének kevesebbek, ha a másikba nemcsak rúgnánk egy nagyot, hanem segítő jobbot nyújtánánk neki? Nem tudhatjuk, hogy holnap vagy holnapután nem mi kerülünk-e abba a helyzetbe, amikor jólesne egy árva szó is. Tudom, hogy az ősi közmondás is azt mondja: „Jó tett helyébe jót ne várj!” De mi lesz akkor, ha hamis esküvéseinket a bennünket irányító egyszer meg is hallgatja, elveszítjük gyermekeinket, szeretteinket. Mindezt csak azért, mert nem érdekel a másik, nekem legyen jó, a többi mit érdekel? Miért nevetünk mások szegénységén, kínján, baján? Meg sem fordul a fejünkben, hogy a SORS bennünket is utolér, és akkor ki nyújtja majd felénk a segítő jobbot, vagy akkor majd átkozódunk mindenki ellen?

A szeretet karácsonya ne csak a csillogás, a gyertyafény, az ajándékozás ünnepe legyen, már ahol futja mindezekre. Valóban a szereteté legyen. Hiszen kétezer éve a földre szállt az, akit vártak. Már kisgyermekként üldözték, felnőttként meg akarták kövezni, majd a sok hazug, hamis ember keresztre feszítette. Azt, aki értünk, emberekért jött a Földre. Mit mondott amikor meghalt? „Atyám, bocsásd meg bűneiket,

mert nem tudják mit cselekszenek!” A megbocsátás, a szeretet parancsa az, ami mindennapi életünket kell, hogy áthassa. Nem az álnokság, a rosszakarát, a másik ember meghurcoltatása. Mindannyiunknak úgy kell élni, hogy amikor életünk gyertyája kialszik, és a távoli aranyfényből kinyúló kéz magához emeli lelkünket, nyugodtan állhassunk Teremtőnk elé. Ne kelljen szégyenkezniünk más emberek meghurcoltatása, a segítséget kérők elzavarása, a szegények megaláztatása miatt.

Tudom, sokunknak nehezebbé esik kimondani: tévedtem, megbántottalak, bocsánatodat kérem. Pedig nem leszünk ezektől a szavaktól kevesebbek, sőt valakinek, vagy valakiknek a szemében, a Mindenthatónál attól értékesebbé válunk.

Amikor elmegyünk Szentestén az éjjéli szentmisére, hogy örömmel ünnepeljük a Megváltó, a Kisjézus születését, először számoljunk el magunkkal, lelkiismeretünkkel.

Méltók vagyunk-e arra a kegyelvre, hogy a templomba bethetjük a lábunkat. Igaz, ha csak megszokásból megyünk, mert így „sikkos”, akkor maradjunk inkább otthon, aludjunk egy jót.

A szeretet karácsonya nem a karácsony szeretete! A lelkünkben jelenítődjön meg a karácsony misztériuma. Legyen olyan tiszta,

mint a betlehemi pásztoroké,

vagy a három napkeleti bölcsé volt. Akkor valóban örömmel lesz ez a nap, a szereteté.

Az Advent négy hete a várakozás ideje, adja meg mindannyiunknak a felkészülés lehetőségét. Gondolkodjunk el, peregen le filmként lelki szemeink előtt az elmúlt év, tegyünk meg mindent hibáink kijavításáért. Menjünk oda a másikhoz, kérjünk tőle megbocsátást, vagy ha mégsem merünk a szemébe nézni, pár soros levéllel oldjuk fel „bűneinket”.

A várakozás ideje legyen a megtisztulásé, hogy a szeretet ünnepét megtarthassuk.

Füzesabony, Advent idején

Mit jelent nekem a karácsony?

December 24-én, Jézus születésének napján ünnepeljük a szeretet ünnepét, a Karácsonyt.

Az emberek az egész világban már Advent első hetében buzgón készülődnek a Szent-estére. A vallásos családok a Karácsonyt megelőző három vsárnapon meggyújtanak egy-egy szál gyertyát, az utolsót, a negyediket pedig december 24-én.

Előkerülnek a féltve őrzött karácsonyi díszek: üvegdíszek, dió, csokik, szaloncukrok. Pár óra múlva készen áll a „karácsonyfa”, amelyen gyertyák, csillagszórók világítanak. Később elővesszük az ajándékokat „rejtejükből”.

Ajándékozás előtt, gyertyagyújtás közben elénekeljük a gyönyörű karácsonyi dalokat, ezután kibontjuk az ajándékokat.

Sajnos a mai rohanó világban, a rossz gazdasági viszonyok miatt, az emberekre csak a pénz utáni hajsza jellemző. Sokan csak ezt a két napot: Karácsonyt tölthetik családjuk körében. Néha elgondolkodom:

„Miért nincs minden áldott nap Karácsony?”

Kovács Ágnes
a Teleki Blanka Általános Iskola tanulója

Ez az év legszebb ünnepe, melyet a legjobban várok, mert ilyenkor mindannyian ajándékokkal lepjük meg szeretteinket. Ez szép téli ünnepet családi körben, szüleimmel, nagyszüleimmel töltjük együtt.

Este fölkapcsoljuk a fán az égőket, és már alig várom, hogy ymegnézhessem az ajándékaimat. Amikor már kigyöngyörködtem magam, akkor következik a finom karácsonyi vacsora, azt követően a családi beszélgetés.

Nekem ez az ünnep a legkedvesebb!

Körtvély Zsuzsanna
a Széchenyi István Általános Iskola tanulója

A legszebb ünnep. Már régóta azon gondolkodom, kinek milyen ajándékot vegyek.

A fenyőfa alá rakjuk az ajándékokat, és a fa öltöztetése közben nagyokat szippantok a fenyő kellemes illatából. Este elme gyűnk a templomba.

Az is nagyon szép pontja az estének, amikor kibontjuk az ajándékokat. Ilyenkor mindig izgulok, mi lehet a csomagban? En nagyon szeretem a karácsonyt.

Gál Attila
a Széchenyi István Általános Iskola tanulója

Azon a héten nagy a sürgős-forgás. Mindenki ajándékot vesz, ajándékot készít.

24-én délelőtt felöltöztetjük a fát, és utána nekiállunk a finom sütemény-sütéshez. Amikor eljön az este, a család szép ünneplő ruhába öltözik, és elme gy az ünnepi misére. Majd hazaballagunk, s egymásnak odaadjuk a karácsonyi ajándékokat.

Ilyenkor a szülők is kikapcsolódnak, együtt örülnek és együtt játszanak a gyerekekkel.

Molnár Enikő
a Széchenyi István Általános Iskola tanulója

En nagyon szeretem a karácsonyt, az előkészületeit. Minden karácsonykor előjönnek a régi süteményreceptek, amit a nagy tud

a legjobban megcsinálni. Mikor pedig eljön a váruva-úrt nap, átadjuk az ajándékokat egymásnak, és valamennyien nagyon örülünk.

Nekem a Karácsony a családot, a szeretetet, a melegséget és a várákozást jelenti.

Sánta Katalin
Teleki Blanka Általános Iskola tanulója

Nekem is sokat jelent ez az ünnep, mert ilyenkor együtt a család, és közösen látogatjuk meg szeretteinket. Imádom a nagy, zöld fenyőfa illatát, mely átjárja az egész lakást. Csodálatos látvány a rajta levő cukorkák, díszek, csillagszórók és a felvillanó színes fények varázsa.

En ezt a napot nem tudnám elképzelni család nélkül, egyedül.

Nagy Katalin
a Széchenyi István Általános Iskola tanulója

Karácsony! Ha erre az ünnepre gondolok szívem megtelik melegséggel, szeretettel, békével, s az ajándék kibontásának izgalmas pillanatával. Ezek az érzések szívünkben élnek, amit az ünnep alkalmával kimutathatunk szeretteink felé.

Összegyűjtött zsebpénzemből igyekszem minden családtagomnak személyreszóló ajándékokat venni. Ha már ez megtörtént az ünnepnek megfelelő csomagolásba öltöztetem, és a feldíszített karácsonyfa alá helyezem. Mikor eljön az este, ünneplőbe öltözünk, körülálljuk a pompás fát és átadjuk egymásnak az ajándékokat. Mindenki izgatottan bontogatja a csomagokat. Zizeg a papír, repül a szalag, az arcunk az örömtől és az izgatottságtól kipirul. Jó látni, hogy az én ajándékaimnak is örülnek. Szeretek kapni, de mégjobban adni. Csodálatosan szép ez az ünnep!

A legjobb az lenne, ha az év minden napján így szeretnék egymást az emberek.

Barankovics Orsolya
Teleki Blanka Általános Iskola tanulója

Fordult világ

Hegedűs Erikát sokan ismerik Füzesabonyban, mégis kevesen tudják róla, hogy milyen sikert ért el augusztusban. A Független Alkotók Országos Szövetsége és a társult szervezetek nemzetközi irodalmi pályázatán 1180 pályázó közül IV. helyezést ért el. Ezután – mint a mesében – sorra kapta a felkéréseket, és a végeredmény: az Új Arc című társadalmi folyóirat sajtóferense lett. A sikeres irodalmi alkotó munka eredményeként 6 országos lap vette át írásait, de a kanadai Órláng folyóirat is fogadója volt néhányának.

Mi is bemutatjuk őt egy versével és egy prózai írásával.

Hegedűs Erika

Ünnepi készülődés az „Úrvacsorára”

*Kezemben gyanta-illatú emlék
csilingel,
ezüst harangok hangja kúszik
és elfog
zenélő krisztusi áhítat.*

*Ünnepi ruhába öltözünk,
arany hajunk tündöklük
fényesen
és szívemben elindulok Érted.*

*Röppennek szóródó csillagok,
ágyad szélén megül
a könyörületesség.*

*Ma valahogy közelebb érezlek
Istenem,
ma valahogy jobb kezekben tartod
félszögeken botló
esendő életem.*

*Fehér habcsókos nevetés kísért,
meggyújtunk együtt gyertyát,
csillagot.
Ma valamiért jobban próbállak
érteni,
érezni, hogy valakik miatt
még jó, hogy itt vagyok!*

*Gyanta-illatú emlékeimben
kettétörött kenyér illata befon.*

*Az asztal sarkára teszem
tört felét,
az egyik legyen akkor a Tiéd,
a másikat azoknak hagyom,
akik nemeslelkűségeden*

*kitanulva szóltak:
hogy – Muszáj Hinnünk a Tiszta Szóban! –
és az Úrvacsora veszi*

*kezdetét:
„– Mindennapi kenyerünket add meg nekünk
ma...”*

(és holnap.)

Karácsonyi szavak melegségével

Nem akarok azokról a régmúlt karácsonyi időkről írni, amikről olyan sokan és eleget írtak már, amikor annyira szegények voltunk, hogy alma és ezüstpapírba csomagolt dió lógott a fán, cukor sem volt, pénz sem, csak jó szavak.

A messzeség szépíti emlékeinket és visszanézve, valamiért szépek voltak mégis az elmúlt karácsonyok.

Én most arról a karácsonyról szeretnék írni, ami most van. Ami jön.

A család karácsonyáról. Az apa karácsonyáról, mikor ezernyi elfoglaltsága mellett ebben a rohanó világban, végre otthon lehet. Az anya ünnepi hangulatúvá varázsolt karácsonyáról, mikor vacsorához teríti az asztalt.

A gyerekek karácsonyáról, amikor alig leplezett türelmetlenséggel kibontják az ajándékdobozt.

Az ösztönös szavakról, amik kibuknak belőlük:

– Majd jó leszek, Anya. – Apa, majd segíték – mert őszintén gondolják, s fogadkoznak, hiszen a szeretet ilyenkor veszi legjobban körül őket, és az angyali fényből a legtöbb rájuk esik.

Arról a karácsonyról szeretnék írni, mikor rég nem látott testvérek ölelik egymást, és kezük időt húzva tétováz a másik karján: – Úgy örülök neked. Jól vagy? – Igazán? – A melegségről, a hovatartozásról. Az összetartozásról, az összetartásról.

Arról a karácsonyról, mikor lábujjhegyen mész ki a szobából, mert Apu, Anyu alszik. Most nem zavarod őket. Mert olyan jól esik látni, hogy ebben az évben legalább egyszer ők is leállnak. Arról a karácsonyról, amikor oda ülsz nagypapa, nagymama mellé, mert most jut idő végighallgatni panaszlásukat: – megbolondult ez a világ, fiam. Én ezt már nem értem! – és dadogva próbálsz nyugtatni őket, miközben elgondolod: – Istenem, én se nagyon értem! –

Én most arról a Karácsonyról szeretnék írni, ami valami miatt szép lesz. Ha nem is lesz elég pénzünk, ha nem is lesznek olasz, francia márkával jelzett ajándékok, lesznek ünnepi ragyogások (mert melegfényű szeretet gyújt benned tüzet), lesznek sziporkázó csillagok (a szemekben), és lesznek ölelések, simogatások. És lesznek szavak. Jó meleg, ember-séges, értő-érző szavak. Neked. Nekem. A barátainknak. Meg az ismerősöknek. Meg a nem ismerősöknek.

*„S kik maradtunk kevésből
egyre kevesebb
Megtanultuk, hogy maradni
még keservesebb.”*

Ez a karácsony Mindenki karácsonya.
És ha egyre több emberhez van közöd, ha egyre több
emberhez lesz szavad, majd szebbek lesznek az ünnepek, s
jobbak a napok.

És utána...?

Utána nyugodt szívvel mehetsz Isten elé.

Még ha csak gondolatban is...

Hegedűs Erika

Hol vannak a katonák?

„Ki ne ismerné Marlene Dietrich világhírű slágerét: „Hol
vannak a katonák?” Hányan és hányan kérdezhették már ezt
a földön, és persze kérdezhetik ma is, hiszen a fegyverek
üzentelenül ropognak valahol.

A katonák pedig soha sem térnek vissza valamennyien.
Ősök lesznek vagy áldozatok, vagy méltánytalan hallgatás-
burkolja szenvedéseiket a praktikus politikai megfontolás.

1997. január 12-én lesz 54. esztendeje annak, hogy a 200
ker katonát számláló Doni Hadsereg tényleges tragédiája
elkezdődött. És ez a tragédia – amelyhez az ország
történetében csak a mohácsi csatavesztés hasonlítható – több
mint százezer ember halálát követelte. Meghaltak golyótól,
tűszőlőnként, – tankok taposták szét őket, megfagytak,
egy éppen hadifogságban pusztultak el.

Évente egyszer illő végre fejet hajtunk a meghaltak
emlékére és a visszatért „szerencsések” által átélt szenvedések
ért. Amikor ezt tesszük, elsősorban azokra a körülményekre
gondolunk, amelyek között a II. Magyar Hadsereg élt és
még él:

„Üzemanyagkészletünk siralmas. Egyik óráról a másikra
csökkenünk, még az utanszállításban is. Ellenséges támadás esetén
a katasztrófa lehet, mert semmi üzemanyag-tartalékunk
nem lévén, még a szükséges lőszerpótlás is megakadhat” –
írja a német B Hadseregcsoporthoz vezető vezérkari főnökével a
Doni Hadsereg beosztású Kovács Gyula vezérőrnagy 1942. decem-
ber 24-én.

Neki viszont a hadsereg szállásmestere panaszkodik: „a
szállásmesteri étkezés mellett különösen az elől küzdő csapatok
szállásmestere állapota aggasztóan csökken.”

„Csak puskát, puskát, mert enélkül meg fog futni ez a sok
szegény, fegyvertelen ember, – már a negyedik menetszázad
kezd be mindössze 30 puskával... Engedje a jó Isten, hogy
a fegyverzet hiányát pótolni tudjuk mielőtt az orosz tá-
madás megindul, mert hogy arra nem sokáig kell várni, az
biztos” – írja 1943. január 9-én Vécsey Béla alezredes, a 35.
gyalogezred parancsnoka.

És a nagy támadás valóban bekövetkezett.

1943. január 12-én – kedden –, amikor 35 fokos hideg volt,
az urivi hídfőnél, a 4-es gyalogezred által védett térségben, 9
óra 45 perckor „megremegett a föld”, elkezdődött a kb. 1 órás
tűzérési előkészítés. Ezután jött a roham három hullámban,
harcokocikkal. Gyakorlatilag ez ismétlődött meg a szomszéd-
os 35. gyalogezred esetében is délután 13 óra 30 perckor.

A támadók ezen a napon már lényegileg megtörték a
védekezők erejét, de a teljes áttörést az említett két ezred
valóban hősiesség helytállása miatt végrehajtani nem tudták. A
magyar veszteségek óriásiak voltak, némely egység ál-
lományának 40%-át veszítette el!

A tragédiát a következő nap, január 13-a hozta meg. Erről
és a Doni Hadsereg várható sorsáról Jány Gusztáv főparancs-
nok a következőket írta:

„Amit én vártam, bekövetkezett. Az ellenség Urivnál óriási
túlerővel támadott, és a megszálló csapatokat kétnapos harcban
tiszteletet érdemlő küzdelem után felmorzsolta. A csapatok
úgy harcoltak, hogy minden dicséretre méltók voltak... Az
ellentámadás végrehajtásához összegyülekező részeket meg-
dermeszti a jeges hó, a 32 fokos hideg, ellenálló képességük
túl csekély, azonkívül szinte semmiféle fegyverrel nem ren-
delkeznek. Ki kell emelnem, hogy a csapatok mindent
megtesznek, amire képesek. A parancsnokok és a csapatok
végsőkig kitartanak, azonban a fentiek miatt számolni kell
azzal, hogy gyors és hatékony segítség nélkül egyik hadosz-
tályt a másik után felgöngyölik és felmorzsolják.”

Sajnos ez így is történt.

És hadd álljon itt egy utolsó idézet Stomm Marcell vezérőrnagy,
hadtestparancsnok február 1-i „búcsúparancsából”:

„Kénytelen vagyok mindenkinek saját belátására bízni a
jövendőt, mivel élelmet, lőszert és végrehajtó feladatot adni
nem tudok. A magyar haza mindenkor hálás szeretettel fog
visszaemlékezni hős fiaira, akikéhez hasonló sors csak
keveseket ért a magyar nemzetben.”

Gondoljunk rájuk is az ünnepi hangulatban.

Dalos Andor

Füzesabony védett művi környezetéről

(részlet a szerzőnek a Városi Könyvtárban
1996. XI. 6-án elhangzott előadásából)

A védett művi környezet fogalma egy kiválasztási, lehatárolási cél eredménye. Az ember környezete: a természeti, a művi (ember által létrehozott) és a humán (az emberi társadalom) környezetből áll. A művi környezet egyes elemeiről is illik megemlékezni. A védett elemek vagy országos, vagy helyi védelem alatt állhatnak, de több védelemre méltó is van az előzőeken kívül.

Kissé önkényesen veszem számba a füzesabonyi védett elemeket, melyek zöme épület (16 db). Országosan védett a római katolikus templom, a vasútállomás épülete, a puszta-szikszói szent Vendel kápolna. Helyi védettségű: a volt vízimalom, a Zrínyi út 32. (Tsz-iroda), Mátyás király út 27. (ma Múzeum), Szihalmi u. 34. (Tornyos iskola), Árpád u. 15. (Helyi védelemre méltónak tartom még a következő épületeket: Zrínyi u. 21. (ma napköziotthon), Rákóczi u. 7. (volt községháza) „Jägerhaus” (volt almáskerti vadászház), pusztaszikszói gazdaság magtára és ugyanott egy üzemi épület, Rákóczi u. 64-66. (Vasbolt), Rákóczi u. 10. (gyógyszertár), Széchenyi u. 7. (Földhivatal). A helyi védelem alól kivonni javasolt épületek: Rákóczi u. 13. Szent János tér 15., Zrínyi u. 5. (elbontva), Templom u. 12-16.

A jegyzett épületek zömmel lakóházak, aránylag kevés a középépület, illetve kultikus épület. Stílusuk szerint a létrejöttük időpontjához igazodnak: így barokk, eklektikus jegyeket hordoznak. Építési idejük a török kiűzésétől az 1900-as évekig terjed.

Az épületek jól illeszthetők a maguk nemében a magyar építészetbe, de helyi ízt is hordoznak, illetve a maguk módján egyéniek: pl. az állomásépület a kétszintes várócsarnokával, a templom a kissé nyomott arányával és vaskosságával, a lakóházak tetőszerkezete az utcai kiülő eresztel megoldásával.

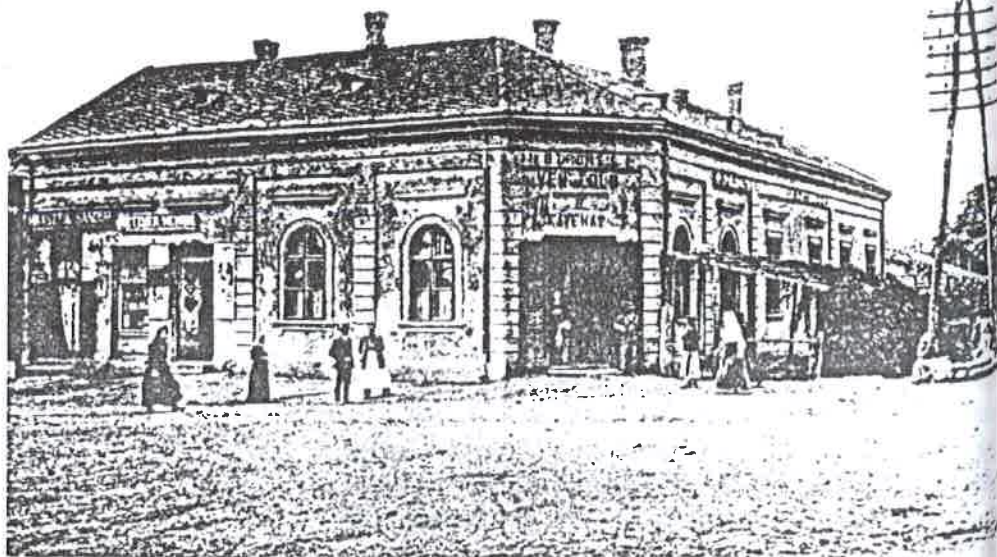
Egy pár szót a helyi védelemre méltó épületekről:
Zrínyi u. 21.

Az épület többször lett átalakítva és bővítve, de az

Árpád út 15.

alakú épület magja az eredeti barokk cseh-süveg boltozott megőrizte. Az épület története a település történetének részlete. Eredeti állapotra való visszatérés legalább részlegesen javasolt.

A mai vasbolt épülete régen fogadó volt